

GÜNCEL TEKNOLOJİ

NG Araştırma, Türkiye’de gıda israfı ne durumda?

NG Araştırma 22 Mart – 1 Nisan 2021 tarihleri arasında, Türkiye geneli, 15 yaş üzeri, 2178 kişinin katılımı ile online araştırma platformu benderimki.com üzerinde kamuoyu araştırması gerçekleştirdi.

teknotalk

by [Behti Soykan](#) 10 Nisan 2021 - 11:32

Türkiye’de Gıda İsrafı

Gıda israfı tüm dünyada tartışılan ve önlenmeye çalışılan çok önemli bir konu. Birçok ülke bu konuda insanları bilgilendirmeye ve önlem almaya çalışıyor. Birleşmiş Milletler (BM) Çevre Programı tarafından hazırlanan 2021 BM Gıda İsrafı Endeksi Raporu'na göre:

Türkiye’de her yıl 11,3 milyon tondan fazla gıda israf ediliyor.

Türkiye’de her yıl kişi başına evlerde 93 kilogram (kg), restoranlarda 28 kg ve satış noktalarında 16 kg yiyecek çöpe atılıyor.

Türkiye, dünya genelinde en fazla gıdanın israf edildiği ülkeler arasında yer alıyor.

Aynı rapora göre dünyada gıda israfının durumu ise şöyle:

Dünya genelinde her yıl toplam 931 milyon ton gıda israf ediliyor. Bu, küresel çapta perakende satış noktaları, evler ve restoranlarda tüketime hazır gıdanın yüzde 17’sinin doğrudan çöpe gitmesi anlamına geliyor.

İsrafın yüzde 61’i evlerde yapılıyor.

Dünya genelinde israf edilen gıdanın toplamı, 40 tonluk 23 milyon kamyon dolusu yiyeceğe karşılık geliyor. Uzmanlar, "Bu kadar kamyonun uzunluğu dünyanın çevresinin yedi katı" diyor.

Peki, ülkemizde insanlar gıda israfı hakkında ne düşünüyor?

NG Araştırma 22 Mart – 1 Nisan 2021 tarihleri arasında, Türkiye geneli, 15 yaş üzeri, 2178 kişinin katılımı ile online araştırma platformu [benderimki.com](#) üzerinde kamuoyu araştırması gerçekleştirdi.

Türkiye’de gıda israfı ne durumda?

Katılımcılara ülkemizde gıda israfının ne boyutta olduğunu sorduk. %81’i israf olduğunu düşündüklerini belirtti.

Bu konuda Türkiye İsrafı Önleme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Prof Dr. Aziz Akgül’ün 2019 yılında yaptığı açıklamaya göre, "Türkiye’de 1 yılda israf edilen gıda miktarı 26 milyon tondur. Bunun karşılığı 214 milyar lira."

Evinde gıda israfı var mı?

Katılımcılara evlerinde gıda israfı olup olmadığını sorduk. %27’sinin evinde gıda israfı olduğunu öğrendik. Bu sonuca baktığımızda insanların gıda israfı konusunda genel olarak başkalarını sorumlu tuttuğunu görüyoruz. Ama unutmayalım ki Türkiye’de evlerde kişi başı yılda 93 kg gıda israfı yapılıyor. Az da olsa çok da olsa bunda bizim de payımızın olması oldukça muhtemel. İsraf etmek için çöpe kiloyla atmak gerekmiyor. Bir domatesi yiyemeden yarısını bile çürütüp çöpe atmak ya da bir kısmı çürüdü diye sağlam kısmını kurtarmadan tümünü çöpe atmak, ne kadar masum görünse de israf oluyor. Sokak pazarlarında gün sonunda yerlere dökülenlerden ve çöplerden bulduklarıyla karnını doyurmaya çalışan insanların yaşadığı ülkemizde, bir üzüm tanesini bile israf etmeye hakkımız var mı?

Yiyecekler bitmeden alışveriş yapar mısın?

Günlük yaşamda evdeki yiyeceklerin berrisini tüketmeyi bekliyor muyuz yoksa

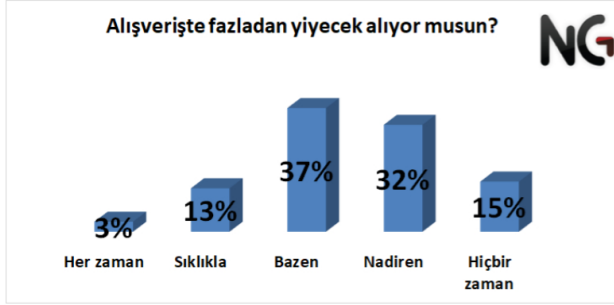
Günlük yaşamımızda evdeki yiyeceklerin nepsini tüketmeyi bekliyor muyuz yoksa bitmeden tekrar alışverişe çıkıyor muyuz? Gıda israfının yüksek olmasında alışveriş tutumumuz da rol oynuyor olabilir mi? Şimdi ülkemizdeki gıda alışveriş alışkanlıklarını inceleyelim!

Evindeki yiyecekleri bitirmeden nadiren veya hiçbir zaman alışverişe çıkmayanlar yalnızca her 5 kişiden 1'i. Geriye kalan her 5 kişiden 4'ü ise evindeki yiyecekleri bitirmeye pek de dikkat etmiyor.

Alışverişte fazladan yiyecek alır mısın?

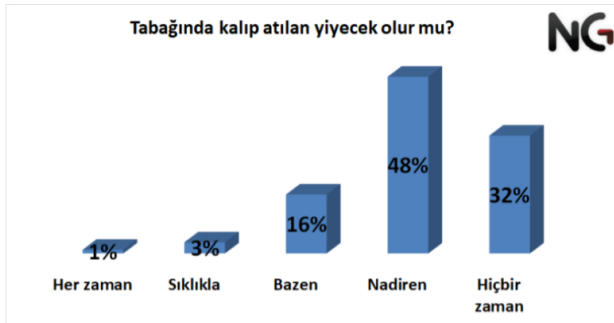
Markete gittiğimizde, ihtiyacımız olmayan şeyler de alabiliyoruz. Marketteyken gerek sunumu, gerek fiyatı olsun o an almakta gerekli gördüğümüz ürünler bazen eve geldiğimizde gereksiz gelebiliyor. Bazen de yaptığımız alışverişin bizi uzun süre idare etmesi için fazla fazla alışveriş yapabiliyoruz. Özellikle pandemi döneminde kendimizi daha fazla izole edebilmek için gıda alışverişini yaptığımız ve sosyal mesafeyi korumanın her zaman mümkün olmadığı yerlerden kaçınmaya çalışabiliyoruz.

Sonuçlara baktığımızda insanların yaklaşık yarısı gıda alışverişlerinde ihtiyacından fazla aldığını belirtiyor. Evdeki yiyeceklerin bitmesini beklemeden alışverişe çıkıp ayrıca fazladan da yiyecek almak belki yaşam konforu açısından faydalı olabilir. Ama çevresel ekosisteme, ekonomiye ve diğer insanlara verdiğimiz zararı düşündüğümüzde ortaya çıkan tablo tekrar tekrar bu davranışlarımızı sorgulamamız gerektiğini gösteriyor.

Tabağında yiyecek bırakır mısın?

Yiyebileceğimizden fazla yemeği tabağımıza almak, israfı arttıran unsurlardan sadece bir tanesi. Bunun yanı sıra geleneksel misafirperverliğimiz ve sevdiğimizle paylaşmanın hazzı, kolayca gözden kaçsa da israfa neden olabiliyor. Misafirlerimiz için hazırladığımız çeşit çeşit yemekleri ve tatlıları bol bol koymamak kültürümüzün parçası. Sadece bunlar da değil. Dışarıda yemeğe çıktığımızda bazı restoranlar müşterilerini iyi hissettirebilmek adına mezeleri, ekmeleleri bol bol, bitmeden daha da fazla getiriyor. Günün sonunda gözler boyanıyor, belki iyi para da kazanılıyor. Ama küçük bir kesim tatmin olurken yapılan israfla hep birlikte kaybediyoruz. Tekrar hatırlayalım ki Türkiye'de restoranlarda yılda kişi başı 28 kg gıda israfı yapılıyor.

Bu soruya verilen cevaplar, diğer durumlara göre daha olumlu bir noktada.

Yiyebileceğimizden fazlasını tabakalarımıza almamaya özen gösteriyoruz. Yalnızca her 5 kişiden 1'inin tabağında bıraktığı yiyeceklerle israfa meyilli olduğunu görüyoruz.

Ya bugünden sonra?

Yazımızın girişinde verdiğimiz BM raporundaki bilgileri katılımcılarımızla da paylaştık. Bu bilgilendirmeyle kişisel alışkanlıklarımızı israfın tabakada nasıl bir tablo ortaya çıkarıyor.

Orijinalini meyve kişisel olarak yapılan israfın toplamda nasıl bir tablo ortaya çıkarıldığını bilmelerini sağladık. Bu bilgilendirmeden sonra katılımcıların %56'sı artık israf etmeyeceğini söyledi. %40'ı ise zaten israf etmediğini ve bundan sonra da etmeyeceğini belirtti.

İsraf etmiyorum diyenlerin oranı bu kadar yüksekken, israf edilen yiyeceğin bu kadar fazla olması oldukça düşündürücü. Belki gerçekten israf ettiğimizin farkında değiliz. Belki de bunu kendimize bile itiraf etmekten utanıyoruz. Hep başkalarının israf ettiğini ve diğerlerinin sorumlu olduğunu düşünüyoruz. Ama her şeyde olduğu gibi, israfı önlemek için önce kendimizden başlamamız gerekiyor. Unutmayalım, başkalarını değiştiremeyebiliriz. Değişim kendimizle başlar.

Referanslar:

<https://www.unep.org/resources/report/unep-food-waste-index-report-2021>

ETİKETLER

GIDA İSRAFI

NG ARAŞTIRMA

TEKNOTALK TV

Netflix'ten zam, Yeni Netflix Planları ve Ücretleri

teknobank

by **Behti Soykan** 10 Nisan 2021 - 11:17

